Tworzenie i doskonalenie sylabusa

Kompendium wiedzy i instrukcja wypełniania karty opisu przedmiotu

Wersja szkoleniowa • formalna • ze studium przypadku

INSTRUKCJA

Sylabus jako narzędzie jakości

Nie tylko formularz

Sylabus komunikuje studentowi cele, oczekiwane rezultaty, sposób pracy i zasady oceniania. Dla kierunku studiów jest dowodem spójności programu, a dla prowadzącego uporządkowanym planem realizacji i weryfikacji efektów.

ARCHITEKTURA

Cztery poziomy informacji

1

Podstawowe informacje

Dane niezależne od cyklu: dyscyplina, poziom, efekty kierunkowe, wymagania wstępne, opis, efekty przedmiotowe, kryteria.

2

Zajęcia w cyklu

Nakład pracy studenta i liczba ECTS w konkretnym roku i semestrze.

3

Wspólne dla grup

Literatura oraz zakres tematów dla określonej formy zajęć.

4

Informacje o grupie

Strona WWW, literatura dedykowana, metody i weryfikacja, kryteria oceny końcowej.

KROK 0

Wejście do edycji w USOSweb

- Aktywne konto na serwerze uczelni

  Zaloguj się do USOSweb UKSW.

- Mój USOSweb → nazwa przedmiotu

  Wybierz właściwy przedmiot oraz cykl dydaktyczny.

- Edytuj ten przedmiot

  Wypełniaj pola pogrubione zgodnie z zakresem odpowiedzialności.

KROK 0

Gdzie potrzebny jest aktualny ekran systemu

Układ i etykiety pól mogą zmieniać się wraz z wersją systemu. Instrukcja merytoryczna pozostaje aktualna, lecz ścieżkę kliknięć należy zobrazować aktualnym ekranem.

[DO UZUPEŁNIENIA]
aktualny zrzut: Mój USOSweb → przedmiot → Edytuj ten przedmiot

ZASADY OGÓLNE

Język polski i angielski

- ## Nazwa przedmiotu również po angielsku

  Stosuj oficjalne tłumaczenie przyjęte w programie lub dokumentacji kierunku.

- ## Przedmiot prowadzony po angielsku

  Uzupełnij treści w obu wersjach językowych, jeśli system i zasady uczelni tego wymagają.

- ## Kontrola jakości tłumaczenia

  Zachowaj równoważność efektów, metod i kryteriów, nie tłumacz mechanicznie nazw specjalistycznych.

POLE 1

Dyscyplina naukowa

- ## Wybierz dyscyplinę zgodną z programem studiów

  Nie wybieraj wyłącznie na podstawie osobistych zainteresowań lub tematu pojedynczych zajęć.

- ## Sprawdź powiązanie z efektami kierunkowymi

  Dyscyplina powinna odpowiadać efektom przypisanym do przedmiotu.

- ## W przypadku wątpliwości

  Skonsultuj przypisanie z koordynatorem kierunku lub osobą odpowiedzialną za program.

POLE 2

Poziom przedmiotu

1

Podstawowy

Wprowadza pojęcia, język dyscypliny i bazowe procedury. Może nie wymagać wcześniejszego kursu.

2

Średniozaawansowany

Rozwija wcześniej zdobyte podstawy, wymaga łączenia wiedzy i większej samodzielności.

3

Zaawansowany

Zakłada wcześniejsze przygotowanie, pracę problemową, krytyczną analizę lub samodzielne projektowanie.

POLE 3

Symbole kierunkowych efektów uczenia się

Zasada czterech zgodności

1. właściwy wydział
2. właściwy kierunek i poziom studiów
3. właściwy rocznik rozpoczęcia studiów
4. właściwa uchwała i nazwa przedmiotu

[DO UZUPEŁNIENIA]
aktualny zrzut programu studiów / BIP i wskazane symbole

POLE 4

Wymagania wstępne

- **Wpisuj warunki rzeczywiście niezbędne**

  Wiedza, umiejętności, kompetencje lub zaliczenie wcześniejszego przedmiotu.

- **Używaj konkretnego poziomu odniesienia**

  Np. „wiedza z historii na poziomie szkoły ponadpodstawowej”.

- **Jeśli brak wymagań**

  Wpisz jednoznacznie: „brak wymagań wstępnych”.

POLE 5

Skrócony opis a cel przedmiotu

1

Skrócony opis

Odpowiada: czego dotyczy przedmiot? Krótko przedstawia obszar, problematykę i perspektywę. Bez listy spotkań.

2

Opis / cel

Odpowiada: po co realizowany jest przedmiot i co student dzięki niemu rozwinie? Musi łączyć się z efektami.

POLE 5

Jak pisać cel przedmiotu

- ## Zdefiniuj zamierzony rezultat

  Np. przygotowanie do analizy, projektowania, interpretacji lub zastosowania określonych metod.

- ## Utrzymaj realny zakres

  Cel musi być osiągalny w liczbie godzin oraz ECTS przypisanych do przedmiotu.

- ## Nie kopiuj efektów uczenia się

  Cel ma charakter syntetyczny, efekty precyzują obserwowalne rezultaty.

INSTRUKCJA

Efekty uczenia się są centrum sylabusa

Reguła spójności

Każdy efekt powinien być realizowany przez treści i metody dydaktyczne, a następnie sprawdzony właściwą metodą weryfikacji. Ocena końcowa musi opierać się na elementach, które rzeczywiście weryfikują efekty.

POLE 6

Trzy kategorie efektów

1

Wiedza • W

Student identyfikuje, definiuje, wyjaśnia, charakteryzuje, porównuje lub analizuje fakty, pojęcia, teorie i zależności.

2

Umiejętności • U

Student stosuje wiedzę, rozwiązuje problemy, projektuje, diagnozuje, interpretuje, wykonuje lub ocenia rezultaty.

3

Kompetencje • K

Student jest gotów do odpowiedzialnego działania, współpracy, krytycznej oceny i przestrzegania standardów.

POLE 6

Pięć cech dobrego efektu

- Jednoznaczny i zrozumiały
- Skoncentrowany na działaniu studenta
- Realny w warunkach danego przedmiotu
- Mierzalny i możliwy do zaobserwowania
- Powiązany z efektem kierunkowym

POLE 6

Czasowniki: nieprecyzyjne i operacyjne

UNIKAJ

zna
wie
rozumie
ma świadomość
umie
potrafi

STOSUJ

definiuje • wyjaśnia • porównuje
analizuje • projektuje • stosuje
uzasadnia • diagnozuje • ocenia
organizuje • współpracuje • przestrzega

POLE 6

Formuła zapisu efektu

- **Kod kategorii i numer**

  W1, W2, U1, U2, K1…

- **Podmiot: student**

  Efekt odnosi się do osoby uczącej się, nie do treści wykładu.

- **Jeden dominujący czasownik operacyjny**

  Ogranicza wieloznaczność i ułatwia dobór weryfikacji.

- **Przedmiot i kontekst działania**

  Doprecyzuj, czego dotyczy działanie i w jakim zakresie.

POLE 6

Przykłady: źle → lepiej

ŹLE	LEPIEJ
Student zna teorie motywacji.	W1: Student porównuje założenia trzech teorii motywacji.
Student potrafi zrobić badanie.	U1: Student projektuje narzędzie ankietowe do zadanego problemu badawczego.
Student ma świadomość etyki.	K1: Student uzasadnia wybór działania zgodnego z zasadami etyki badawczej.

POLE 6

Ile efektów?

- **Tyle, ile potrzeba do opisania rzeczywistych rezultatów**

  Materiały szkoleniowe wskazują orientacyjnie 5–10 efektów dla całego przedmiotu.

- **Unikaj nadmiernego rozdrobnienia**

  Zbyt wiele efektów utrudnia rzetelną weryfikację i prowadzenie dokumentacji.

- **Zapewnij pokrycie właściwych kategorii**

  Zakres W, U i K powinien wynikać z programu studiów i charakteru przedmiotu.

POLE 7

Kryteria oceniania: co opisują?

- Poziom osiągnięcia efektu lub zbioru efektów

  Kryteria muszą być odniesione do obserwowalnych cech wykonania.

- Różnice jakościowe między 3,0, 4,0 i 5,0

  Np. poprawność, zakres, samodzielność, trafność uzasadnienia, złożoność rozwiązania.

- Nie opisuj oceny niedostatecznej

  Wskaż wymagania dla ocen pozytywnych zgodnie z przyjętą skalą.

POLE 7

Kryteria dla trzech kategorii

1

Wiedza

Poprawność pojęć, zakres wyjaśnienia, trafność porównań, jakość argumentacji i wykorzystanie źródeł.

2

Umiejętności

Dobór metody, poprawność procedury, samodzielność, rozwiązanie problemu, jakość rezultatu.

3

Kompetencje

Gotowość do działania w określonej sytuacji, odpowiedzialność, współpraca, reakcja na informację zwrotną.

POLE 7

Przykład kryteriów dla efektu U1

Poziom	Kryterium osiągnięcia efektu „projektuje narzędzie ankietowe”
5,0	Samodzielnie projektuje kompletne, logiczne i poprawne metodologicznie narzędzie; uzasadnia dobór pytań i skali.
4,0	Projektuje poprawne narzędzie do typowego problemu; drobne uchybienia nie ograniczają użyteczności.
3,0	Projektuje podstawowe narzędzie według instrukcji; wymaga korekty w zakresie konstrukcji części pytań.

INSTRUKCJA

Nakład pracy studenta i ECTS

1 ECTS = 25–30 godzin

Oszacuj całkowity czas pracy przeciętnego studenta: udział w zajęciach, obowiązkowe konsultacje, przygotowanie, lektury, projekty, zadania, przygotowanie i udział w zaliczeniu. Suma musi uzasadniać liczbę ECTS z programu.

POLE 8

Przykład kalkulacji: 3 ECTS

Aktywność	Godziny
Udział w zajęciach	30
Przygotowanie do zajęć i lektury	20
Projekt zaliczeniowy	15
Przygotowanie i udział w zaliczeniu	10
SUMA	75 godzin = 3 ECTS

75 h

realistyczny nakład przeciętnego studenta

POLE 9

Literatura

- ## Podziel na obowiązkową i uzupełniającą

  Literatura obowiązkowa musi być możliwa do opanowania w założonym nakładzie pracy.

- ## Sprawdź dostępność

  Biblioteka, licencjonowane bazy, otwarty dostęp lub materiały udostępnione zgodnie z prawem.

- ## Dbaj o aktualność i adekwatność

  Źródła klasyczne uzupełnij nowszymi opracowaniami, jeśli dyscyplina tego wymaga.

POLE 10

Zakres tematów

- Opisuj problemy i zagadnienia, nie hasła organizacyjne

  Możliwy układ tygodniowy lub modułowy.

- Liczba tematów nie musi odpowiadać liczbie tygodni

  Jeden temat może obejmować kilka spotkań. Należy to zaznaczyć.

- Sprawdź kompletność

  Treści muszą umożliwiać osiągnięcie wszystkich efektów przedmiotowych.

POLA 11–12

Strona WWW i literatura dedykowana grupie

- ## Strona WWW

  Wpisz odnośnik do platformy kursu lub strony z materiałami, jeśli pole jest wykorzystywane.

- ## Literatura dedykowana grupie

  Uzupełniaj tylko wtedy, gdy konkretna grupa korzysta z innych źródeł niż pozostałe.

- ## Nie powtarzaj danych

  Informacje wspólne dla wszystkich grup pozostaw w sekcji nadrzędnej.

POLE 13

Metody dydaktyczne

- ## Dobieraj do działania zapisanego w efekcie

  „Analizuje” wymaga pracy na materiale; „projektuje” wymaga zadania projektowego.

- ## Uwzględnij formę zajęć

  Wykład problemowy, analiza przypadku, dyskusja, projekt, warsztat, laboratorium, symulacja.

- ## Zapewnij aktywność studenta

  Metoda powinna tworzyć warunki do wykonania działania, które później będzie oceniane.

POLE 13

Metody weryfikacji efektów

Efekt	Dobrze dopasowane metody
Wiedza	test, pytania otwarte, egzamin ustny, esej analityczny
Umiejętności	projekt, zadanie praktyczne, raport, demonstracja, analiza przypadku
Kompetencje	obserwacja w zdefiniowanej sytuacji, praca zespołowa, refleksja z uzasadnieniem

POLE 14

Kryteria oceny końcowej

- ## Wymień wszystkie składowe

  Egzamin, projekt, kolokwia, zadania, aktywność lub inne elementy zgodne z kryteriami.

- ## Podaj algorytm

  Wagi procentowe, punkty, progi oraz sposób zaokrąglania, jeśli ma znaczenie.

- ## Określ warunki konieczne

  Dopuszczalna liczba nieobecności, obowiązek zaliczenia każdej części, zasady poprawy.

- ## Obecność nie może być jedyną podstawą zaliczenia

  Ocena ma potwierdzać osiągnięcie efektów uczenia się.

SPÓJNOŚĆ

Macierz spójności: najważniejszy test jakości

Efekt	Treść	Metoda dydaktyczna	Weryfikacja	Składnik oceny
W1	Teorie motywacji	wykład problemowy + analiza tekstu	test i pytanie otwarte	test 30%
U1	Budowa kwestionariusza	warsztat projektowy	projekt narzędzia	projekt 50%
K1	Etyka badań	analiza przypadku + dyskusja	uzasadnienie decyzji	studium przypadku 20%

SPÓJNOŚĆ

Trzy pytania kontrolne

1

Pokrycie

Czy każdy efekt ma treść, metodę dydaktyczną i metodę weryfikacji?

2

Adekwatność

Czy metoda weryfikacji rzeczywiście pozwala zobaczyć działanie zapisane w efekcie?

3

Transparentność

Czy student potrafi z sylabusa ustalić, co ma zrobić i jak zostanie oceniony?

AUTOKONTROLA

Najczęstsze niezgodności

- Efekty skopiowane z programu bez uszczegółowienia
- Czasowniki niemierzalne lub kilka działań w jednym efekcie
- Treści niepokrywające wszystkich efektów
- Metody weryfikacji niedopasowane do kategorii efektu
- ECTS nieuwzględniające pracy własnej lub zawyżone zadania
- Ocena końcowa bez wag, progów albo warunków koniecznych

INSTRUKCJA

Studium przypadku: podstawy badań ankietowych

Założenia przedmiotu

Studia I stopnia • 30 godzin konwersatorium • 3 ECTS • zaliczenie na ocenę. Przedmiot wprowadza studentów w planowanie prostego badania ankietowego i krytyczną ocenę jakości narzędzia. Dane instytucjonalne i symbole kierunkowe oznaczono jako wymagające dopasowania.

STUDIUM PRZYPADKU 1/7

Studium przypadku: pola podstawowe

Pole	Przykładowe wypełnienie
Dyscyplina	[DO UZUPEŁNIENIA: zgodnie z programem właściwego kierunku]
Poziom	podstawowy
Efekty kierunkowe	[DO UZUPEŁNIENIA: symbole z właściwej uchwały programu]
Wymagania wstępne	podstawowa umiejętność interpretacji danych liczbowych; brak wymaganego wcześniejszego przedmiotu

STUDIUM PRZYPADKU 2/7

Studium przypadku: opis i cel

Skrócony opis

Przedmiot obejmuje podstawy planowania badania ankietowego: formułowanie problemu, dobór respondentów, konstruowanie pytań, ocenę jakości narzędzia i elementarne zasady etyczne.

Cel przedmiotu

Przygotowanie studenta do zaprojektowania prostego narzędzia ankietowego, uzasadnienia decyzji projektowych oraz krytycznej oceny trafności i etyczności pytań.

STUDIUM PRZYPADKU 3/7

Studium przypadku: efekty uczenia się

Kod	Efekt przedmiotowy
W1	Student wyjaśnia funkcje podstawowych elementów projektu badania ankietowego.
W2	Student rozróżnia podstawowe rodzaje pytań i skal odpowiedzi.
U1	Student formułuje problem i pytania badawcze adekwatne do celu badania.
U2	Student projektuje krótkie narzędzie ankietowe zgodne z zasadami metodologicznymi.
K1	Student uzasadnia decyzje projektowe z uwzględnieniem zasad etycznych i perspektywy respondenta.

STUDIUM PRZYPADKU 4/7

Studium przypadku: tematy i metody

Moduł	Temat	Metoda
1	Od problemu do pytania badawczego	miniwykład, analiza przykładów
2	Respondenci i podstawy doboru próby	analiza przypadku
3	Rodzaje pytań i skal	warsztat klasyfikacyjny
4	Błędy konstrukcji kwestionariusza	recenzja przykładowych pytań
5	Etyka i perspektywa respondenta	dyskusja na podstawie przypadku
6	Projektowanie i pilotaż narzędzia	praca projektowa z informacją zwrotną

STUDIUM PRZYPADKU 5/7

Studium przypadku: weryfikacja i macierz

Efekt	Weryfikacja	Dowód osiągnięcia
W1–W2	test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi	poprawne wyjaśnienie oraz klasyfikacja
U1	karta projektu badania	spójność celu, problemu i pytań badawczych
U2	kwestionariusz z komentarzem	jakość konstrukcji, użyteczność, brak błędów
K1	notatka uzasadniająca decyzje etyczne	rozpoznanie ryzyk i adekwatne uzasadnienie

STUDIUM PRZYPADKU 6/7

Studium przypadku: nakład pracy i ECTS

Aktywność	Godziny
Udział w zajęciach	30
Przygotowanie do warsztatów i lektury	15
Opracowanie projektu i pilotaż	20
Przygotowanie do testu i udział w zaliczeniu	10
SUMA	75 godzin = 3 ECTS

Kontrola realności

15 h przygotowania odpowiada zakresowi lektur i ćwiczeń.

20 h projektu obejmuje projekt, konsultację informacji zwrotnej i korektę.

Łączna suma mieści się w przeliczniku 3 ECTS.

STUDIUM PRZYPADKU 7/7

Studium przypadku: ocena końcowa

30%
TEST

50%
PROJEKT

20%
UZASADNIENIE

Warunki konieczne: uzyskanie co najmniej 50% punktów z testu i projektu oraz złożenie wszystkich wymaganych elementów. Skala ocen: [DO UZUPEŁNIENIA: zgodnie z zasadami jednostki / prowadzącego].

GOTOWE DO PUBLIKACJI

Checklista przed publikacją

- Dane pochodzą z właściwego programu i cyklu
- Cel, efekty i treści opisują ten sam przedmiot
- Każdy efekt jest operacyjny, realny i weryfikowalny
- Każdy efekt ma adekwatną metodę dydaktyczną i weryfikację
- Kryteria opisują poziom wykonania, nie ogólne wrażenie
- Nakład pracy uzasadnia ECTS
- Ocena końcowa ma jasne składowe, wagi, progi i warunki

Dobry sylabus prowadzi od obietnicy do dowodu

cel → efekt → aktywność → weryfikacja → kryterium → ocena

Dziękuję